

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2023/2024 FORMA STUDIÓW: STACJONARNA

INFORMACJE OGÓLNE
----

1. Nazwa przedmiotu	Anatomia człowieka
---------------------	--------------------

2. Nazwa kierunku	Dietetyka
-------------------	-----------

3. Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
--------------------------	---------------------------

4. Liczba punktów ECTS	3
------------------------	---

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
I	15	30				

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
I	15	30				

6. Język wykładowy	polski
--------------------	--------

7. Wykładowca	Anna Czeżuk, dr
----------------------	------------------------

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	
------------------------	--

8. Wymagania wstępne

Podstawowe wiadomości z zakresu biologii (nauki o człowieku)
--

9. Cele przedmiotu

C1 Zapoznanie studentów z budową ciała ludzkiego oraz wzajemnych relacji poszczególnych jego części z nawiązaniem do aspektów klinicznych.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:	odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
------------------------------------	---

odniesienie do
kierunkowych efektów
uczenia się

WIEDZA	
--------	--

EU01	zna budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	K_W01, K_W02
------	--	--------------

K W01, K W02

UMIEJĘTNOŚCI	
--------------	--

EU02	potrafi posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	K_U22
------	--	-------

K U22

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
-----------------------	--

EU03	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K01, K_K03
------	---	--------------

K K01, K K03

11. Treści programowe

Forma zajęć – wykłady/ ćwiczenia

WYKŁADY

- 1) Anatomia ogólna: płaszczyzny, osie i okolice ciała ludzkiego
- 2) Osteologia: ogólna budowa kości, połączenia stałe i stawowe kości, stałe i niestałe składniki stawu
- 3) Wprowadzenie do układu sercowo-naczyniowego: pojęcia: tętnice, żyły, naczynia włosowate
- 4) Wprowadzenie do układu oddechowego: składowe układu oddechowego, górne drogi oddechowe
- 5) Wprowadzenie do układu nerwowego: podstawowe pojęcia (komórka nerwowa, zwój, jądro, nerw, nerw rdzeniowy, korzenie i gałęzie nerwu rdzeniowego, pień sympatyczny), splot nerwów rdzeniowych
- 6) Ośrodkowy układ nerwowy (OUN): ogólna budowa oraz podział pnia mózgu i mózdzku
- 7) Narządy zmysłów: zmysł wzroku, słuchu, węchu, smaku. Narząd równowagi.
- 8) Ogólna budowa czaszki: kości mózgowcowe i twarzoczaszki ich połączenia
- 9) Głowa, szyja: okolice głowy i szyi, układ tętniczy i żylny głowy i szyi, węzły chłonne głowy i szyi
- 10) Klatka piersiowa: ściany klatki piersiowej: żebra, mostek i ich połączenia, główne mięśnie wdechowe i wydechowe ze szczególnym uwzględnieniem przepony, nerwy przeponowe i błędne
- 11) Jama klatki piersiowej: podział śródpiersia, jama opłucnowa, zachyłki jamy opłucnowej
- 12) Topografia i budowa serca
- 13) Drzewo oskrzelowe i oddechowe
- 14) Układ dokrewny: położenie, budowa i czynność: podwzgórze, przysadki, tarczycy, przytarczyc, nadnerczy i jajników
- 15) Brzuch miednica: okolice jamy brzusznej, ściany jamy brzusznej i miednicy, podział jamy brzusznej (jama otrzewnowa, położenie narządów wewnątrz- zewnątrz-otrzewnowe)
- 16) Układ moczowo-płciowy: budowa, położenie i funkcje oraz unaczynienie nerek, ogólna budowa i położenie moczowodów, pęcherza moczowego, cewka moczowa męska i żeńska
- 17) Kończyna górna: szkielet kostny obręczy i części wolnej kończyny górnej: ogólna budowa stawów: ramienno-łokciowego, promieniowo-nadgarstkowego
- 18) Układ tętniczy kończyny górnej: tętnica pachowa, tętnica ramienna, tętnica łokciowa i promieniowa, miejsca badania tętna
- 19) Kończyna dolna: szkielet kostny obręczy i wolnej kończyny dolnej: ogólna budowa stawu krzyżowo-biodrowego, biodrowego, kolanowego, skokowego

ĆWICZENIA

- 1) Rodzaje tkanek i ich przykłady. Budowa mięśni i ich rodzaje. Powłoka wspólna (skóra i przydatki).
- 2) Szkielet kostny kończyny górnej i dolnej, szkielet kostny klatki piersiowej i miednicy
- 3) Budowa kręgosłupa: krzywizny kręgosłupa, (lordozy i kifozy), budowa typowego kręgu, połączenia kręgosłupa: staw górny i dolny głowy, stawy międzykręgowe, krążki międzykręgowe, więzadła kręgosłupa
- 4) Ogólna budowa serca. Krążenie duże i małe (struktura, czynność). Układ chłonny: budowa węzła chłonnego, położenie głównych grup węzłów chłonnych, główne pnie chłonne (zbiornik mleczu, przewód piersiowy, pień chłonny prawy), zakres spływu chłonki z poszczególnych części ciała.
- 5) Budowa i podział jamy nosowej, gardła i krtani, zatoki przynosowe i ich czynność, dolne drogi oddechowe (ogólna budowa tchawicy, oskrzeli, płuc)
- 6) Budowa zewnętrzna i wewnętrzna rdzenia kręgowego, opony rdzenia kręgowego i przestrzenie między nimi, ośrodki autonomiczne rdzenia kręgowego
- 7) Nerwy czaszkowe i ich komponenty. Budowa zewnętrzna półkuli mózgu, jądra kresomózgowia, ośrodki korowe.
- 8) Układ komorowy (wytwarzanie i krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego), opony mózgowia i przestrzenie między nimi w aspekcie klinicznym, pojęcie dróg: ruchowych, czuciowych, zmysłowych, unaczynienie OUN (tętnice mózgu, koło tętnicze mózgu i jego znaczenie czynnościowe, schemat odpływu krwi żyłnej z mózgowia, zatoki żyłne opony twardej)
- 9) Ogólna budowa oka i ucha
- 10) Dół przedni, środkowy i tylny czaszki, oczodół, kostna jama nosowa i jama ustna
- 11) Jama ustna, gardło, przełyk, migdałki, pierścień chłonny, położenie i czynność ślinianek, ogólna budowa i czynność języka
- 12) Naczynia dochodzące i wychodzące z serca. Zastawki tętnicze i żyłne serca. Szkielet serca. Układ przewodzący serca. Unaczynienie i unerwienie serca. Topografia, budowa i unaczynienie (odżywcze i czynnościowe) płuc.
- 13) Mechanizm oddychania
- 14) Położenie, budowa i czynność: podwzgórze, przysadki, tarczycy, przytarczyc, nadnerczy i jajników.

Składowe układu pokarmowego: ogólna budowa: żołądka, jelita cienkiego i grubego.	
15) Ogólna budowa topografia i funkcja: wątroby, śledziony, trzustki	
16) Główne pnie naczyniowe jamy brzusznej i miednicy: aorta brzuszna, żyła główna dolna, żyła wrotna. Składowe układu pokarmowego: ogólna budowa: żołądka, jelita cienkiego i grubego. Ogólna budowa topografia i funkcja: wątroby, śledziony, trzustki.	
17) Główne pnie naczyniowe jamy brzusznej i miednicy: aorta brzuszna, żyła główna dolna, żyła wrotna	
18) Budowa i położenie narządów płciowych męskich: jądra, najądrza, drogi wyprowadzające nasienie, gruczoł krokowy. Budowa i położenie narządów płciowych żeńskich: macica, jajowody, jajniki, pochwa.	
19) Główne mięśnie (ich czynność i unerwienie): mięśnie obręczy barkowej, ramienia, przedramienia i ręki. Splot ramienny położenie nerwy z niego wychodzące.	
20) Układ żylny kończyny górnej ze szczególnym uwzględnieniem żył powierzchownych i ich zmienności	
21) Główne grupy mięśniowe kończyny dolnej (czynność i unerwienie): mięśnie uda, podudzia, stopy	
22) Splot nerwowy lędźwiowy, krzyżowy -położenie, budowa, nerwy z nich wychodzące	
23) Układ tętniczy kończyny dolnej: tętnica udowa, tętnica podkolanowa, tętnica piszczelowa przednia i tylna, miejsca badania tętna	
24) Układ żylny kończyny dolnej ze szczególnym uwzględnieniem żył powierzchownych	
12. Narzędzia/metody dydaktyczne	
1. Wykład	
2. Stół anatomiczny	
3. Objaśnienie i prezentacja multimedialna	
4. Konsultacje	
13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
1. Aktywność na zajęciach	
2. Kolokwium na zajęciach	
3. Egzamin pisemny	
14. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	55
2. Nakład pracy studenta	20
suma	75
liczba punktów ECTS	3
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. Michajlik A., Ramotowski W., Anatomia i fizjologia człowieka. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2019	
2. Moryś J.,Narkiewicz O., Anatomia człowieka, t. 1-4. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2019	
3. Netter Frank H., Atlas anatomii człowieka. Polskie mianownictwo anatomiczne. Wydawnictwo Edra Urban& Partner, Warszawa 2015	
Literatura uzupełniająca:	
1. Suder E., Brużewicz S., Anatomia człowieka: podręcznik i atlas dla studentów licencjatów medycznych. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2012	
16. Formy oceny – szczegóły	
Warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem.	
<u>Zaliczenie ćwiczeń:</u>	
- zaliczenie dwóch kolokwiów, obejmujących treści realizowane na ćwiczeniach, na oceny pozytywne. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest uzyskanie 50% maksymalnej liczby punktów. Obowiązująca	

punktacja: dostateczny 50-60%, dostateczny plus 61-70%, dobry 71-80%, dobry plus 81-90%, bardzo dobry 91-100%.

- student może uzyskać oceny cząstkowe za aktywny udział w zajęciach (obserwacja zaangażowania studenta podczas zajęć).

Nieusprawiedliwiona nieobecność podczas kolokwium jest równoznaczna z oceną niedostateczną (2.0).

W przypadku otrzymania negatywnej oceny student ma obowiązek zaliczyć kolokwium w terminie poprawkowym – wyznaczonym przez prowadzącego.

Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia arytmetyczna z wszystkich uzyskanych ocen.

Zaliczenie wykładów:

egzamin końcowy – test (30 pytań). Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest uzyskanie 60% maksymalnej liczby punktów. Obowiązująca punktacja: dostateczny 60%, dostateczny plus 61-70%, dobry 71-80%, dobry plus 81-90%, bardzo dobry 91-100%.

17. Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji
2. Zajęcia odbywać się będą w Akademii Białskiej im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem